De ENTOS in de ‘achtertuinen’ van de Laanweg (1913)

Van 6 juni tot 1 oktober 1913 vond op het Tolhuisterrein en op een stuk braakliggende grond in de Buiksloterham de ENTOS plaats: de E*erste Nederlandsche Tentoonstelling op Scheepvaartgebied*. Het hoofdgebouw van de tentoonstelling met torens van 40 meter hoog werd ontworpen door architect H.J.M. Walenkamp, die op de Laanweg woonde.

Voor de bewoners van het stedelijke en het agrarische deel van de *Laanweg* moet de ENTOS een bijzondere gebeurtenis zijn geweest. Leuk en interessant, maar op den duur ook hinderlijk. Het Lunapark grensde aan de achtertuinen van de herenhuizen van de Laanweg

’s Avonds waren ‘Oud Holland’ en het Lunapark elektrisch verlicht, de bezoekers maakten veel lawaai en er klonk de hele avond muziek. Er waren verschillende cafés met terrassen en onder andere een achtbaan, een reuzenrad, een tobogan (een hoge spiraalvormige glijbaan), een draaimolen en een water-roetsjbaan. ’s Avonds werd er vaak vuurwerk afgestoken.

Maar er was nog meer drukte. In de weken voorafgaand aan de tentoonstelling werd het zware materiaal voor de attracties op

grote wagens over de *Laanweg* aangevoerd en tijdens de tentoonstelling namen veel bezoekers van de ENTOS de route via de Laanweg. De consumptieprijzen van de cafés in ‘Oud Holland’ (waar o.a. een houten weergave van de oorspronkelijke Dam was opgebouwd) en in het Lunapark waren hoog. Dat gaf enkele bewoners van de Laanweg het idee zelf een cafeetje te beginnen. Zo opende Barend Uitslager in de grote tuin bij zijn boerderijtje *Café ENTOS* waar hij onder andere *Amstelbieren* schonk. Het initiatief van Amsterdammer J.A. Engwerda om op het open terrein naast het Lunapark een *Oudhollandsche theetuin* met een groot aantal winkeltjes te exploiteren werd geen succes.

Foto’s van de ENTOS zijn onder andere te vinden op de BEELDBANK van het Stadsarchief.

In deel 3 van mijn *Geschiedenis van de Buiksloterham tot 1921*wordt de ENTOS uitgebreid besproken. (Bestellen)